

Opinia Consiliului Fiscal asupra propunerii legislative – Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene – b490/19.10.2021

În data de 2 noiembrie 2021, Consiliului Fiscal (CF) i-a fost remisă adresa Senatului României nr. XXXV/5502 din 26.10.2021, prin care i se solicită, în baza art. 53 alin (2) lit. e) al Legii nr. 69/2010 a responsabilității fiscal bugetare republicate (LRFB), opinia cu privire la o propunere legislativă- Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene (b490/19.10.2021).

Potrivit articolului de lege la care se face trimitere, atribuțiile Consiliului Fiscal sunt:

e) analiza și elaborarea de opinii și recomandări, atât înainte de aprobarea de către Guvern, cât și înainte de transmiterea către Parlament, asupra legilor bugetare anuale, a rectificărilor bugetare, precum și asupra altor inițiative legislative care pot avea un impact asupra volumului cheltuielilor bugetare, precum și evaluarea conformității acestora cu principiile și regulile fiscale prevăzute de prezenta lege.

Scurtă descriere a propunerii legislative

Propunerea legislativă supusă examinării Consiliului Fiscal are în vedere extinderea facilităților fiscale aplicabile – până la 31.12.2028 – angajaților din sectorul construcțiilor și pentru angajații din sectorul agricol (cod CAEN 01 și 02).

Concret, se propune și pentru angajații din sectorul agricol reducerea cu 3,75% a contribuției de asigurări sociale (de la 25% la 21,75%, respectiv cu cota transferată către Pilonul II de pensii) și exceptarea de la plata contribuțiilor de asigurări sociale de sănătate (în cuantum de 10% din salariul brut), precum și de la plata impozitului pe venit (în cotă de 10% din salariul brut exclusiv contribuțiile datorate și deducerea personală). Aceste facilități sunt însoțite de creșterea salariului minim brut în acest sector la 3.000 de lei, similar facilităților acordate sectorului de

construcții în prezent. Propunerea are în vedere aplicabilitatea acesteia începând cu data de 1.01.2022.

Impactul bugetar al propunerii

Propunerea legislativă nu este însoțită de fișa financiară în care să fie prezentat impactul acesteia asupra bugetului general consolidat. Autorii inițiativei legislative menționează în Expunerea de motive, condițiile dificile în care lucrătorii din sectorul agricol își desfășoară activitatea și evidențiază diferența de salariu net între sectorul agricol și cel al construcțiilor, care beneficiază de facilitățile enumerate mai sus (1774 comparativ cu 2362 lei) la același salariu brut (3000 lei).

Potrivit calculelor CF pe baza datelor statistice la nivelul lunii septembrie 2021¹, propunerea de extindere a facilităților acordate angajaților din sectorul construcțiilor și pentru angajații din sectorul agricol implică un impact bugetar negativ semnificativ, echivalent cu reducerea veniturilor bugetare la nivelul anului 2021 cu circa 1,4 mld. lei. Considerând și creșterea salariilor brute estimată pentru anul 2022 la nivelul întregii economii de către Comisia Națională de Strategie și Prognoză², impactul bugetar al propunerii la nivelul anului 2022 ar fi de circa 1,5 mld. lei (inclusiv impactul creșterii salariului minim la nivelul de 3000 lei/lună).

Considerând cele de mai sus, prevederile propunerii legislative de față vor conduce la diminuarea veniturilor bugetare în perioada 2022-2028.

Aprecieri ale Consiliului Fiscal privind propunerea legislativă

- În ceea ce privește oportunitatea proiectului legislativ, Consiliul Fiscal nu are atribuții în a se pronunța, în condițiile în care stabilirea modalităților de sprijinire a unor sectoare de activitate reprezintă apanajul Parlamentului, Guvernului sau al altor instituții. Cu toate acestea, CF notează că această propunere nu este în linie cu angajamentele luate de Guvern în Planul Național de Redresare și Reziliență al României (PNRR) privind “simplificarea regulilor fiscale pentru a facilita conformarea și administrarea, precum și eliminarea scutirilor și tratamentelor preferențiale”.

¹ Date INS (Tempo online) la nivelul anului 2021 privind următoarele statistici: *Numărul mediu al salariaților pe activități ale economiei naționale (secțiuni și diviziuni) CAEN Rev.2, sexe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe; Câștigul salarial mediu brut lunar pe activități (secțiuni și diviziuni) ale economiei naționale CAEN Rev.2; Câștigul salarial nominal mediu brut lunar, pe categorii de salariați, forme de proprietate, activități (secțiuni și diviziuni) ale economiei naționale CAEN Rev.2 și pe sexe*. Pentru estimarea cheltuielilor generate de majorarea salariului minim brut s-au utilizat date INS la nivelul anului 2019 din statistica : *Numărul salariaților cu program complet de lucru care au fost plătiți întreaga lună, salariul brut de bază și venitul brut realizat în luna octombrie, pe grupe majore de ocupații (ISCO-08) și grupe de vârstă* actualizate la nivelul anului 2021 cu creșterea salariilor brute conform prognozei CNSP.

² De circa 8,7% conform *Proiecției principalelor indicatori macroeconomici 2021 – 2025* (noiembrie 2021).

- În raport cu solicitarea de față, sunt relevante prevederile art. 21 al LRFB, potrivit căruia „în cazurile în care se fac propuneri de acte normative care conduc la diminuarea veniturilor bugetare, se va elabora fișa financiară potrivit prevederilor art. 15 din Legea nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare, care trebuie să îndeplinească cel puțin una dintre următoarele condiții:

- a) să aibă avizul Ministerului Finanțelor Publice și al Consiliului Fiscal, conform căruia impactul financiar a fost luat în calcul în prognoza veniturilor bugetare și nu afectează țintele bugetare anuale și pe termen mediu;

- b) să fie însoțită de propuneri de măsuri de compensare a impactului financiar respectiv, prin majorarea altor venituri bugetare.”

- În ceea ce privește conformitatea cu prevederile art. 21 din LRFB descris mai sus, Consiliul Fiscal are următoarele observații:

- o Propunerea legislativă nu este însoțită de fișa financiară în care să fie prezentat impactul acesteia asupra bugetului general consolidat. În opinia CF, pe baza calculului impactului bugetar al acestei propuneri acesta poate fi apreciat drept semnificativ, așa cum s-a arătat mai sus.

- o Pentru a fi întrunite premisele pentru emiterea avizului de către CF este necesar ca:

- Propunerea să fie însoțită de impactul asupra prognozei veniturilor bugetare, împreună cu menționarea elementelor care conduc la neafectarea țintelor bugetare anuale și pe termen mediu, sau
- Propunerea să fie însoțită de măsuri de compensare a impactului financiar respectiv, prin majorarea altor venituri bugetare.

- o Consiliul Fiscal apreciază că prezenta propunere legislativă poate avea un impact bugetar negativ considerabil. Potrivit calculelor CF prezentate anterior, considerând estimarea încasărilor bugetare din contribuții sociale și impozitul pe venit la nivelul anului 2021, diferența dintre aplicarea legislației curente și extinderea facilităților acordate angajaților din sectorul construcțiilor și pentru angajații din sectorul agricol poate implica un impact negativ din perspectiva bugetului general consolidat de 1,4 mld. lei, respectiv, de 1,5 mld. lei în anul 2022.

- o Având în vedere faptul că nu sunt prevăzute surse de compensare a impactului financiar negativ asupra bugetului general consolidat al măsurii (impact pe care CF îl apreciază drept semnificativ), precum și în absența fișei financiare sau a unei proiecții bugetare complete din care să rezulte că propunerea nu afectează țintele bugetare pe termen mediu, CF nu poate aviza prezenta propunere legislativă.

Mai mult, această inițiativă nu reflectă viziunea CF privind eliminarea scutirilor și tratamentelor fiscale preferențiale, abordarea instituției fiind de altfel în linie cu angajamentele asumate în acest sens de Guvern în cadrul PNRR.

Opiniile și recomandările formulate mai sus de Consiliul Fiscal au fost aprobate de Președintele Consiliului Fiscal, conform prevederilor art. 56, alin (2), lit. d) din Legea nr. 69/2010 republicată, în urma însușirii acestora de către membrii Consiliului prin vot, în ședința din data de 23.11.2021.

23 noiembrie 2021

Președintele Consiliului Fiscal

Acad. Daniel Dăianu